

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 654/2024
30.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због три кривична дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 4) и 5) Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Томовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Горњем Милановцу К 179/22 од 19.10.2023. године и Вишег суда у Чачку Кж1 18/24 од 23.02.2024. године, у седници већа одржаној дана 30.05.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Томовића, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Горњем Милановцу К 179/22 од 19.10.2023. године и Вишег суда у Чачку Кж1 18/24 од 23.02.2024. године, због повреде закона из члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП и предмет враћа Основном суду у Горњем Милановцу на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу К 179/22 од 19.10.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због три кривична дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 4) и 5) Кривичног законика, два кривична дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 5) Кривичног законика и кривичног дела лажно пријављивање из члана 334. став 1. Кривичног законика. За свако од напред наведених кривичних дела окривљеном су утврђене казне затвора у трајању од по 3 (три) месеца, та затим изречена условна осуда којом му је утврђена јединствена казна затвора у трајању од 1 (једне) и 10 (десет) месеци, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 5 (пет) година од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

На основу одредбе члана 89а Кривичног законика окривљеном је изречена мера безбедности забране приближавања и комуникације, па му је забрењено даље узнемиравање оштећених ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ, која мера ће трајати 3 (три) године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, која се може укинути пре истека времена за које је одређена, ако престану разлози због којих је одређена.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да у корист буџетских средстава суда плати паушални износ од 30.000,00 динара, а у корист буџетских средстава тужилаштва износ од 31.446,00 динара, као и износ од 25.723,27 динара, све на име обављених вештачења, те оштећеном ЕЕ на име трошкова кривичног поступка износ од 410.400,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док су оштећени ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ, ради остваривања имовинскоправног захтева, упућени на парницу.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж1 18/24 од 23.02.2024. године одбијене су као неосноване жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Томовића и жалба ОЈТ у Горњем Милановцу и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Марко Томовић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде закона из члана 74. тачка 1) и 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду или да исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао без обавештења јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Томовића указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда закона из члана 74. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву за заштиту законитости, на повреду закона из члана 74. тачка 1) ЗКП, указује наводима да је главни претрес дана 16.10.2023. године, одржан без присуства браниоца окривљеног, иако је окривљени, био неспособан да учествује у кривичном поступку, без учешћа браниоца и да се сам успешно брани, што произилази из обављеног психолошко психијатријског вештачења, а на који начин је окривљеном повређено право на одбрану.

Одредбом члана 74. тачка 1) ЗКП прописано је да окривљени мора имати браниоца ако је нем, глув, слеп или неспособан да се сам успешно брани – од првог саслушања па до правноснажног окончања кривичног поступка.

Из списка предмета - налаза и мишљења вештака др Милоша Ђуровића, неуропсихијатра и Љубице Рашић, спец. мед. психологије, произилази да је окривљени способан да учествује у кривичном поступку и да схвати природу и сврху кривичног поступка, разуме поједине процесне радње и њихове последице, с тим да одбрану врши уз помоћ браниоца.

Међутим, првостепени суд је, супротно одредби члана 74. тачка 1) ЗКП, а како то наводи бранилац у поднетом захтеву, главни претрес дана 16.10.2023. године, на

коме су прочитани изведени докази и на коме су странке изнеле завршне речи, одржао без присуства браниоца окривљеног АА.

Поступајући на напред наведени начин првостепени суд је, по налажењу Врховног суда, окривљеном повредио право на одбрану прописано одредбом члана 74. тачка 1) ЗКП.

Стога је Врховни суд, имајући у виду наведено, усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Томовића, те на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо у целини правноснажне пресуде Основног суда у Горњем Милановцу К 179/22 од 19.10.2023. године и Вишег суда у Чачку Кж1 18/24 од 23.02.2024. године и предмет вратио Основном суду у Горњем Милановцу на поновно одлучивање, у смислу разлога изнетих у овој пресуди, те се сходно овој одлуци није упуштао у разматрање осталих истакнутих повреда у захтеву браниоца окривљеног.

У поновном поступку суд ће приликом одлучивања имати у виду разлоге ове пресуде, те ће поступити по истима и отклонити повреду закона на коју му је указано, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић